

De koperen slang

Thema: De woestijnreis
Numeri 21:1-9

UITLEG VAN DE TEKST

Dit hoofdstuk meldt ons dat het volk Israël de grenzen van Kanaän nadert. Het is in de buurt van de berg Hor. Het volk, dat nu voor de grenzen van het beloofde land staat, is niet hetzelfde als dat wat veertig jaar geleden Kanaän naderde. Het gaat om een nieuwe generatie Israëlieten. Duizenden bij duizenden, alle mensen die ouder waren dan veertig jaar, waren in de woestijn omgekomen en begraven.

Na veertig jaar nadert een jong volk de grenzen van Kanaän. God heeft hen tot hiertoe geleid in Zijn trouw, ondanks de ontrouw, het gemurmureer en de afgodendienst van het volk.

Er zit nog heel wat aan vast om toegang te verkrijgen tot het beloofde land. Maar waar het volk in het geloof de HEERE volgt, zullen zij er zeker komen.

Als Israël in de buurt van het zuidelijk gebied van Kanaän is gelegerd, vindt er door de Kanaänieten uit het Zuiderland een verraderlijke overval plaats op de Israëlieten. De koning van Harad is er niet gerust op. Wil Israël langs de weg van de verspieters (Atharim) Kanaän binnentrekken? Enkele Israëlieten worden gevangengenomen. Het volk belooft de HEERE, als Hij hen de overwinning geeft op deze Kanaänieten, hen allen 'te verbannen' (vers 2), d.w.z. dat de buit, die zij in handen zullen krijgen, geheel voor de dienst van de HEERE bestemd zal zijn. De Israëlieten verslaan de Kanaänieten op een bloedige wijze.

Zij kunnen dit militair succes echter niet uitbuiten, omdat ze langs een omweg Kanaän moeten bin-

nengaan. Het volk kan niet rechtstreeks zijn tocht vervolgen door het land der Edomieten. Zij moeten een omweg maken, omdat Edom hen de doortocht weigert. De reis gaat nu door de woeste streek van de Araba, waar het volk aan de lijve ervaart hoeveel ontberingen het woestijnleven met zich meebrengt. Weer wordt het volk 'verdrietig', d.w.z. kort van stof, kregelig, ongeduldig. En het gevolg is: klachten en beschuldigingen aan het adres van de HEERE en van Mozes. Om een schijn van grond te geven aan hun klachten, wordt weer smalend van het manna gesproken: 'zeer licht brood', minderwaardig voedsel. Ze zeggen dat ze geen goed eten en drinken hebben. Ze zeggen zelfs dat ze beter in Egypte hadden kunnen blijven. Ze walgen van Gods gave!

Hoe Mozes op de klachten reageert, horen we hier niet. Alleen de straf die de HEERE zendt, wordt vermeld: Hij zendt giftige slangen. Voorheen hadden klachten geleid tot een voorziening van de HEERE. Hier niet. Het antwoord van de hemel op dit klagen van het volk zijn vurige slangen. Letterlijk staat er: 'brandende slangen', omdat hun giftige beet het branderige gevoel van een heftige ontsteking met zich meebrengt. Een beet van zo'n slang kan fatale gevolgen hebben. Heel wat Israëlieten sterven aan de gevolgen van een slangenbeet. Het lijden van de vele stervenden brengt Israël tot inkeer. Zij belijden hun zonde en ze roepen Mozes' voorbede in. Weer wordt de plaag weggenomen. Dit gebeurt op een andere manier dan het volk vroeg. De HEERE verwijdert de slangen niet. Mozes moet een koperen slang maken en die op een stang zetten. Deze stang moet zo neergezet worden dat ieder hem kan zien. Het door de vurige slangen gebeten volk

moet opkijken naar deze koperen slang. Genezing wordt ontvangen door gelovig en vol vertrouwen op de koperen slang te zien. God vraagt geloofsgehoorzaamheid.

TER OVERWEGING

- 1 In deze vertelling komt duidelijk Gods trouw tegenover Zijn volk naar voren, maar ook tegenover ons. Ondanks al ons verzet tegen de HEERE, onze onwil om Hem alleen te dienen, blijft Hij voor ons zorgen. Bij al ons doen en laten, hebben we in wezen maar één ding nodig: het geloof in God, Die Zich over ons ontfermt. We hebben de HEERE te geloven op Zijn Woord, dan zal Hij nooit teleurstellen. Dat betekent niet dat het dan altijd gaat zoals wij ons voorgesteld hebben. God gaat soms andere wegen. Als we God mogen dienen, gaat alles in ons leven niet even gemakkelijk. Het kan juist nog weleens moeilijker worden. Maar het geeft ons wel zekerheid, want de HEERE maakt waar wat Hij zegt.
- 2 Ook in dit gedeelte zien we iets van de opstand van het volk tegen God en tegen Mozes. Ondanks al Gods zegeningen is er telkens weer verzet. Ook ons hart is vol opstand tegen de HEERE. Er hoeft maar iets mis te gaan of we klagen al. Eindeloo is Gods geduld met ons.
- 3 De slang werd in die tijd beschouwd als onheilsdier. De verkondiging hier in de woestijn is dat de onheilsdieren door God zijn overwonnen. De koperen slang was een teken van de Goddelijke overwinning, zodat de slangen geen kwaad konden doen.
- 4 Heel duidelijk loopt vanuit deze geschiedenis een lijn naar het Nieuwe Testament. Jezus maakt in Johannes 3 de vergelijking met Zichzelf. Ook Hij zal worden verhoogd op een stang, aan het kruis van Golgotha. Het zien op Hem geeft genezing aan mensen die werden gebeten door de slang uit het paradijs. Dit verkondigt ons de overwinning op de satan, die als een slang het dodelijk vergif der zonden in ons mensenhart heeft ingebracht. Het leek voor de gebeten Israëlieten dwaasheid om naar die koperen slang op te zien. Maar als zij zich hielden aan Gods Woord, dan werden zij genezen.

Als ook wij de HEERE houden voor de Betrouwbare, ons houden aan Zijn Woord, ons helemaal overgeven aan het werk van de Heere Jezus Christus, dan worden ook wij gered. Het komt aan op ons geloof, d.i. je helemaal verlaten op de HEERE en Zijn Woord. 'En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden; opdat een iegelijk, die in Hem

gelooft; niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Joh. 3: 14- 15).

GELOOFSLEER

In de koperen slang zien we een profetische verkondiging van het Lam van God en we verwijzen naar Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, art. 2 en Joh. 3: 16.

'Maar hierin is de liefde Gods geopenbaard, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

Geloven is zien op de koperen slang, is zien op de voldoening van Jezus (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 21): 'Wij geloven dat Jezus Christus een eeuwige Hoge priester is, met ede, naar de ordening van Melchizédek, en Zichzelven in onzen naam voor Zijn Vader gesteld heeft, om Zijn toorn te stillen met volle genoegdoening, Zichzelven offerende aan het hout des kruises, en vergietende Zijn dierbaar bloed tot reiniging onzer zonden, gelijk de profeten hadden voorgezegd. Want er is geschreven dat de straf die ons den vrede aanbrengt, op den Zoon Gods was, en dat door Zijn striemen ons genezing is geworden; Hij ter slachting geleid is als een lam; met de misdadigen gerekend; en als een kwaaddoener veroordeeld door Pontius Pilatus, hoewel hij Hem onschuldig verklaard had. Zo heeft Hij dan wedergegeven, wat Hij niet geroofd had, en heeft geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen; en dat zowel in Zijn lichaam als in Zijn ziel, gevoelende de schrikkelijke straf, die onze zonden verdiend hadden, zodat Zijn zweet werd gelijk droppelen bloeds, op de aarde aflopende. Hij heeft geroepen: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? en heeft zulks alles geleden tot vergeving onzer zonden. Daarom zeggen wij wel terecht met Paulus, dat wij niet anders weten dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd; wij achten alle dingen voor drek, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, onzen Heere; wij vinden allerlei vertroosting in Zijn wonden, en hebben niet van node enig ander middel te zoeken of uit te denken om ons met God te verzoenen, dan alleen deze enige offerande, eenmaal geschied, door welke de gelovigen in eeuwigheid volmaakt worden. Dit is ook de oorzaak waarom Hij door den engel Gods genaamd is Jezus, dat is Zaligmaker, overmits Hij Zijn volk zou zalig maken van hun zonden.'